T093 ATĐ 5 (10) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q109-Trí Uẩn-Luận về Thát Thánh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 109

Phaåm Thöù Naêm: LUAÄN VEÀ THAÁT THAÙNH (Phaàn 1)

Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí coù maáy thaønh töïu, maáy khoâng thaønh töïu? Caùc chöông nhö vaäy vaø giaûi thích töøng chöông ñaõ lónh hoäi roài, tieáp theo caàn phaûi giaûi thích roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Taùnh thaønh töïu vaø khoâng thaønh töïu khoâng coù thaät. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy taùnh thaønh töïu vaø taùnh khoâng thaønh töïu ñeàu laø coù thaät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Vì sao trong phaàn naøy vaø chöông Ñònh Uaån ôû sau ñeàu döïa vaøo baûy loaïi Boå-ñaëc-giaø-la maø soaïn luaän, trong phaåm Baát Thieän ôû chöông Kieát Uaån tröôùc ñaây chæ döïa vaøo naêm loaïi Boå-ñaëc-giaø-la maø soaïn ra luaän? Ñaùp: Laø yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra. Laïi nöõa, trong chöông Kieát Uaån tröôùc ñaây döïa vaøo ngöôøi coù kieát maø soaïn luaän, cho neân khoâng noùi ñeán hai loaïi Boå-ñaëc-giaø-la; trong phaàn naøy vaø chöông Ñònh Uaån döïa vaøo Boå-ñaëc-giaø-la coù Trí vaø Ñònh maø soaïn luaän, cho neân cuõng noùi ñeán hai loaïi sau. Laïi nöõa, trong chöông Kieát Uaån tröôùc ñaây duøng Boå-ñaëc-giaø-la laøm chöông, duøng phieàn naõo laûm moân, cho neân khoâng noùi ñeán hai loaïi sau; trong phaàn naøy vaø chöông Ñònh Uaån duøng Boå-ñaëc-giaø-la laøm chöông, duøng Trí-Ñònh laøm moân, cho neân cuõng noùi ñeán hai loaïi sau. Bôûi vì Tueä giaûi thoaùt vaø Caâu giaûi thoaùt tuy khoâng coù phieàn naõo maø coù Trí-Ñònh, cho neân noùi ñaày ñuû baûy loaïi Boå-ñaëc-giaø-la. Phaân tích roäng veà baûy loaïi Boå- ñaëc-giaø-la, nhö trong phaåm Baát Thieän ôû chöông Kieát Uaån tröôùc ñaây. Traû lôøi: Tuøy tín haønh ñoái vôùi taùm trí, hoaëc laø thaùnh töïu moät-hai-

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 109 149

ba-boán-naêm-saùu-baûy-taùm, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. Nghóa laø luùc Khoå phaùp trí nhaãn khoâng coù Tha taâm trí laø moät, coù Tha taâm trí laø hai.

Neáu chöa lìa nhieãm coõi Duïc maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì khoâng thaønh töïu Tha taâm trí cho neân goïi laø khoâng coù Tha taâm trí, luùc aáy thaønh töïu moät Theá tuïc trí. Neáu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì thaønh töïu Tha taâm trí cho neân goïi laø coù Tha taâm trí, luùc aáy thaønh töïu Theá tuïc trí vaø Tha taâm trí. Luùc Khoå phaùp trí-Khoå loaïi trí nhaãn khoâng coù Tha taâm trí laø ba, coù Tha taâm trí laø boán. Trong hai taâm naøy neáu khoâng thaønh töïu Tha taâm trí thì chæ thaønh töïu ba, ñoù laø Phaùp trí-Khoå trí vaø Theá tuïc trí; neáu thaønh töïu Tha taâm trí thì thaønh töïu boán, ñoù laø ba trí tröôùc coïng theâm Tha taâm trí. Phaàn vò sau taêng theâm trí, döïa theo tröôùc neân bieát. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tuøy tín haønh, hoaëc laø thaønh töïu moät cho ñeán taùm, bôûi vì hai baäc Thaùnh naøy coù ñòa nhö nhau- ñaïo nhö nhau-thaân sôû y nhö nhau-lìa nhieãm cuõng nhö nhau, chæ rieâng caên laø coù khaùc nhau, ñoù laø Tuøy tín haønh thì thuoäc veà ñoän caên, neáu laø Tuøy phaùp haønh thì thuoäc veà lôïi caên. Tín thaéng giaûi ñoái vôùi taùm trí, hoaëc laø thaønh töïu baûy-taùm, nghóa laø khoâng coù Tha taâm trí laø baûy, coù Tha taâm trí laø taùm. Ñoù laø chöa lìa nhieãm coõi Duïc thì khoâng thaønh töïu Tha taâm trí, cho neân chæ thaønh töïu baûy; neáu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc thì cuõng thaønh töïu Tha taâm trí, cho neân thaønh töïu ñaày ñuû taùm. Kieán chí cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tín thaéng giaûi, hoaëc laø thaønh töïu baûy, hoaëc laø thaønh töïu ñaày ñuû taùm, bôûi vì hai baäc Thaùnh naøy coù ñòa nhö nhau-ñaïo nhö nhau-thaân sôû y nhö nhau-lìa nhieãm cuõng nhö nhau, chæ rieâng caên laø coù khaùc nhau, döïa theo tröôùc neân bieát. Thaân chöùng-Tueä giaûi thoaùt vaø Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí naøy ñeàu thaønh töïu, bôûi vì ba baäc Thaùnh naøy ñeàu ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc, thaønh töïu ñaày ñuû taùm trí. Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí thaønh töïu quaù khöù coù maáy-vò lai coù maáy vaø hieän taïi coù maáy? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Quaù khöù-vò lai ñeàu khoâng phaûi laø coù thaät. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy deã hieån baøy veà quaù khöù-vò lai laø coù thaät. Laïi nöõa, tröôùc ñaây tuy noùi toång quaùt veà thaønh töïu taùm trí, maø khoâng döïa vaøo ba ñôøi ñeå phaân bieät nhieàu ít, nay muoán noùi ñeán ñieàu aáy cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 109 150

Traû lôøi: Tuøy tín haønh ñoái vôùi taùm trí, luùc Khoå phaùp trí nhaãn khoâng coù Tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù moät, hieän taïi khoâng coù; coù Tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù hai, hieän taïi khoâng coù. Khoâng coù Tha taâm trí vaø coù Tha taâm trí, nghóa noùi nhö tröôùc. Moät Theá tuïc trí, hai ñoù laø Theá tuïc trí vaø Tha taâm trí, Nhaãn khoâng phaûi laø Trí cho neân hieän taïi cuõng khoâng coù. Luùc Khoå phaùp trí, khoâng coù Tha taâm trí thì quaù khöù coù moät ñoù laø Theá tuïc trí, vò lai coù ba ñoù laø Phaùp trí-Khoå trí-Theá tuïc trí, hieän taïi coù hai ñoù laø Phaùp trí-Khoå trí; coù Tha taâm trí thì quaù khöù coù hai-vò lai coù boán-hieän taïi coù hai, quaù khöù-vò lai coïng theâm Tha taâm trí-hieän taïi khoâng theâm, bôûi vì Tha taâm trí thì Kieán ñaïo quyeát ñònh khoâng coù theå hieän roõ tröôùc maét, cuõng khoâng

theå tu. Phaàn vò sau taêng theâm trí, döïa theo tröôùc neân bieát. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø hai baäc Thaùnh naøy coù ñòa nhö nhau, noùi roäng ra nhö tröôùc. Tín thaéng giaûi ñoái vôùi taùm trí, khoâng coù Tha taâm trí thì vò lai coù baûy, coù Tha taâm trí thì vò lai coù taùm, quaù khöù neáu ñaõ dieät khoâng maát, hieän taïi neáu hieän roõ ôû tröôùc maét. Quaù khöù neáu ñaõ dieät maø khoâng phaûi laø ñaït ñöôïc quaû-luyeän caên vaø lui suït cho neân maát thì thaønh töïu; neáu chöa haún ñaõ dieät, giaû söû ñaõ dieät maø væ ba duyeân cho neân maát thì khoâng thaønh töïu. Ñaây laø noùi veà trí voâ laäu, hoaëc laø Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Theá tuïc trí, bôûi vì Theá tuïc trí thì quaù khöù-vò lai nhaát ñònh thaønh töïu, hieän taïi hoaëc laø moät-hoaëc laø hai-hoaëc laøba, neáu luùc khoâng coù taâm thì cuõng khoâng thaønh töïu. Kieán chí cuõng nhö vaäy, nghóa laø döïa theo tröôùc neân bieát. Ba baäc Thaùnh nhö Thaân chöùng..., nhö vaên noùi ñaày ñuû. Ñaõ dieät khoâng maát, nghóa laø neáu ñaõ dieät maø khoâng phaûi laø luyeän caên... vaø lui suït cho neân maát thì thaønh töïu. Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, luùc phaùp trí cho ñeán Ñaïo trí hieän roõ ôû tröôùc maét, coù maáy trí hieän roõ ôû tröôùc maét? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Caùc trí tuy coù theå töøng trí moät hieän roõ tröôùc maét maø khoâng theå naøo coù hai. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy veà trí hieän roõ tröôùc maét hoaëc laø moät-hoaëc laø hai-hoaëc laø ba loaïi. Coù ngöôøi khaùc laïi chaáp: Luùc tieán vaøo hieän quaùn thì quaùn toång quaùt veà boán Ñeá, boán trí laäp töùc phaùt khôûi. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy luùc Hieän quaùn, ñeàu quaùn rieâng bieät veà Ñeá, khoâng coù nghóa veà trí cuûa hai Ñeá luùc phaùt khôûi, huoáng chi laø coù theå phaùt khôûi nhieàu trí. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Nhieàu Thöùc cuøng sinh khôûi, nhieàu trí cuøng

khôûi leân. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy moät höõu tình trong moät saùt-na chæ khôûi leân moät Thöùc, Theå cuûa trí cuõng nhö vaäy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Traû lôøi: Tuøy tín haønh luùc Phaùp trí hieän roõ ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Phaùp trí vaø Khoå trí. Noùi roäng ra cho ñeán luùc Ñaïo trí hieän roõ ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Ñaïo trí vaø Phaùp trí. Nghóa laø phaàn vò Kieán ñaïo luùc baûy trí hieän roõ ôû tröôùc maét, Theå cuûa trí trong moãi moät saùt-na tuy laø moät maø nghóa thì noùi laø hai, ñoù laø vì ñoái trò cho neân hoaëc goïi laø Phaùp trí-hoaëc goïi laø Loaïi trí, vì haønh töôùng cho neân hoaëc goïi laø Khoå trí, cho ñeán hoaëc goïi laø Ñaïo trí. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø hai phaàn vò naøy coù ñòa nhö nhau, noùi roäng ra nhö tröôùc. Tín thaéng giaûi luùc Phaùp trí hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Phaùp trí-Khoå trí, noùi roäng ra cho ñeán luùc Ñaïo trí hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Ñaïo trí-Phaùp trí, khoâng phaûi laø Tha taâm trí thì coù hai, laø Tha taâm trí thì coù ba; Ñaïo trí-Loaïi trí khoâng phaûi laø Tha taâm trí thì coù hai, laø Tha taâm trí thì coù ba. Nghóa laø phaàn vò Tu ñaïo luùc caùc trí hieän roõ ôû tröôùc maét,

Theå cuûa trí trong moãi moät saùt-na tuy laø moät, maø nghóa thì noùi laø hai-hoaëc nghóa thì noùi laø ba. Ñoù laø trí voâ laäu luùc hieän roõ ôû tröôùc maét, neáu Khoå-Taäp-Dieät trí vaø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp Ñaïo trí thì chæ coù nghóa noùi laø hai, ñoù laø vì ñoái trò cho neân hoaëc goïi laø Phaùp trí, hoaëc goïi laø Loaïi trí; vì haønh töôùng cho neân hoaëc goïi laø Khoå trí, cho ñeán hoaëc goïi laø Ñaïo trí. Neáu Tha taâm trí ñaõ thaâu nhieáp Ñaïo trí thì nghóa noùi laø ba, ñoù laø vì ñoái trò cho neân hoaëc goïi laø Phaùp trí, hoaëc goïi laø Loaïi trí; vì haønh töôùng cho neân goïi laø Ñaïo trí, vì gia haïnh cho neân goïi laø Tha taâm trí. Luùc trí höõu laäu hieän roõ ôû tröôùc maét, neáu khoâng phaûi laø Tha taâm trí thì chæ coù moät trí, ñoù laø Theá tuïc trí; neáu laø Tha taâm trí thì nghóa noùi coù hai, ñoù laø vì töï taùnh cho neân goïi laø Theá tuïc trí, vì gia haïnh cho neân goïi laø Tha taâm trí. Kieán chí-Thaân chöøng cuõng nhö vaäy, nghóa laø bôûi vì phaàn vò nhö nhau cho neân caùc trí hieän roõ tröôùc maét coù nghóa töông töï. Tueä giaûi thoaùt luùc Phaùp trí hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc laø hai-ba trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Phaùp trí-Khoå trí, khoâng phaûi laø Taän trí-Voâ sinh trí thì coù hai, laø Taän trí hoaëc Voâ sinh trí thì coù ba; noùi roäng ra cho ñeán luùc Ñaïo trí hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc laø hai-ba trí hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø Ñaïo trí-Phaùp trí, khoâng phaûi laø Taän trí-Voâ sinh trí-Tha taâm trí thì coù hai, laø Taän trí-hoaëc Voâ sinh trí-hoaëc Tha taâm trí thì coù ba. Ñaïo trí- Loaïi trí khoâng phaûi laø Taän trí-Voâ sinh trí-Tha taâm trí thì coù hai, laø Taän

trí-Voâ sinh trí hoaëc Tha taâm trí thì coù ba. Nghóa laø phaàn vò voâ hoïc luùc caùc trí hieän roõ ôû tröôùc maét, Theå cuûa trí trong moãi moät saùt-na tuy laø moät maø nghóa thì noùi laø hai, hoaëc laø nghóa thì noùi coù ba. Ñoù laø trí voâ laäu luùc hieän roõ ôû tröôùc maét, neáu Taän trí-Voâ sinh trí voán khoâng thaâu nhieáp Khoå-Taäp-Dieät trí, vaø Taän trí-voâ sinh trì-Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp Ñaïo trí thì chæ coù nghóa noùi laø hai, nghóa laø vì ñoái trò cho neân hoaëc goïi laø Phaùp trí, hoaëc goïi laø Loaïi trí; vì haønh töôùng cho neân hoaëc goïi laø Khoå trí, cho ñeán hoaëc goïi laø Ñaïo trí. Neáu Taän trí hoaëc laø Voâ sinh trí voán khoâng thaâu nhieáp Khoå-Taäp-Dieät trí, vaø Taän trí-hoaëc Voâ sinh trí-hoaëc Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp Ñaïo trí thì nghóa noùi laø coù ba, nghóa laø vì ñoái trò cho neân hoaëc goïi laø Phaùp trí, hoaëc goïi laø Loaïi trí; vì haønh töôùng cho neân hoaëc goïi laø Khoå trí, cho ñeán hoaëc goïi laø Ñaïo trí; vì vieäc laøm cho neân hoaëc goïi laø Taän trí; vì ñaày ñuû nhaân cho neân hoaëc goïi laø Voâ sinh trí; vì gia haïnh cho neân hoaëc goïi laø Tha taâm trí. Luùc trí höõu laäu hieän roõ ôû tröôùc maét, neáu khoâng phaûi laø Tha taâm trí thì chæ coù moät trí, ñoù laø Theá tuïc trí; neáu laø Tha taâm trí thì nghóa noùi coù ba, ñoù laø töï taùnh cho neân goïi laø Theá tuïc trí, vì gia haïnh cho neân goïi laø Tha taâm trí. Hoûi: Vì sao Theå cuûa Taän trí-Voâ sinh trí-Tha taâm trí khoâng xen taïp vôùi nhau? Ñaùp: Taän trí-Voâ sinh khoâng phaûi laø töï taùnh thuoäc Kieán, Tha taâm trí laø töï taùnh thuoäc Kieán, cho neân khoâng xen taïp vôùi nhau. Taän trí-Voâ sinh trí ñaõ daáy khôûi haønh töôùng cuøng coù khaùc nhau cho neân cuõng khoâng xen taïp vôùi nhau, nghóa laø Khoå-Ngaõ ñaõ nhaän bieát nhö nhau laø

haønh töôùng do Taän trí daáy khôûi, khoâng coøn gì ñaùng bieát nöõa ñeàu laø do Voâ sinh trí daáy khôûi haønh töôùng. Caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy, nghóa laø bôûi vì phaàn vò nhö nhau. Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa coù maáy thaønh töïu, maáy khoâng thaønh töïu? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Theå cuûa Tam-ma-ñòa chæ laù moät maø nghóa noùi laø coù ba. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy töï taùnh cuûa ba loaïi naøy ñeàu khaùc nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Traû lôøi: Tuøy tín haønh ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, Dieät phaùp trí nhaãn chöa haún ñaõ sinh thì thaønh töïu ba. Nghóa laø Dieät phaùp trí nhaãn chöa hieän roõ ôû tröôùc maét thì chæ thaønh töïu hai loaïi laø Khoâng vaø Voâ nguyeän, luùc Khoå phaùp trí nhaãn thì caû hai loaïi cuøng tu; Dieät phaùp trí nhaãn ñaõ sinh, cho ñeán luùc Ñaïo loaïi trí nhaãn hieän roõ ôû tröôùc maét thì ñeàu thaønh töïu ba, bôûi

vì tieáp tuïc thaønh töïu Voâ töôùng. Tu phaùp haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø hai phaàn vò naøy coù ñòa nhö nhau, noùi roäng ra nhö tröôùc. Tín thaéng giaûi cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi Tam-ma-ñòa ñeàu thaønh töïu, laø bôûi vì ñaõ ñaït ñöôïc ñaày ñuû. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, thaønh töïu quaù khöù coù maáy-vò lai coù maáy-hieän taïi coù maáy? Ñaùp: Tuøy tín haønh ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, neáu döïa vaøo Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, luùc Khoå phaùp trí nhaãn thì quaù khöù khoâng coù-vò lai coù hai-hieän taïi coù moät; noùi roäng ra cho ñeán Dieät phaùp trí, cho ñeán luùc Ñaïo loaïi trí nhaãn thì quaù khöù coù hai-vò lai coù ba-hieän taïi coù moät. Nghóa laø neáu döïa vaøo Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thaáy khoå trong taâm thöù nhaát thì quaù khöù khoâng coù, thaáy Khoå trong boán taâm thì hieän taïi voù moät, ñoù laø Khoâng; thaáy Khoå trong ba taâm sau, vaø thaáy Taäp trong taâm thöù nhaát thì quaù khöù coù moät, ñoù laø khoâng; thaáy Taäp trong ba taâm sau, thaáy Dieät trong taâm thöù nhaát thì quaù khöù coù hai, ñoù laø Khoâng- Voâ nguyeän; thaáy Khoå-thaáy Taäp taát caû trong boán taâm thì vò lai coù hai, ñoù laø Khoâng-Voâ nguyeän; thaáy Dieät trong boán taâm thì hieän taïi coù moät, ñoù laø Voâ töôùng; thaáy Taäp trong boán taâm-thaáy Ñaïo trong ba taâm thì hieän taïi coù moät, ñoù laø Voâ nguyeän; thaáy Dieät trong ba taâm sau-thaáy Ñaïo trong ba taâm thì ñeàu laø quaù khöù coù ñuû ba; thaáy Dieät trong boán taâm-thaáy Ñaïo trong ba taâm thì ñeàu laø vò lai coù coù ñuû ba. Neáu döïa vaøo Voâ nguyeän maø tieán vaøo chaùnh taùnh ly sinh, thì neân bieát cuõng nhö vaäy. Coù ñieåm sai bieät, ñoù laø quaù khöù nhaát ñònh khoâng coù; Khoâng chæ coù moät hoaëc laø hai; thaáy Khoå-thaáy Taäp taát caû trong boán taâm, thaáy Ñaïo trong ba taâm ñeàu laø hieän taïi chæ coù moät, ñoù laø Voâ nguyeän. Hoûi: Nhöõng Boå-ñaëc-giaø-la naøo döïa vaøo Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh? Nhöõng Boå-ñaëc-giaø-la naøo döïa vaøo Voâ nguyeän maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh? Ñaùp: Neáu laø Kieán haønh thì döïa vaøo Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, neáu laø AÙi haønh thì döïa vaøo Voâ nguyeän maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, chæ tröø ra Boà-taùt tuy laø AÙi haønh maø

döïa vaøo Khoâng ñeå tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh. Vaû laïi, Kieán haønh laïi coù hai loaïi, chaáp tröôùc Ngaõ kieán thì döïa vaøo haønh töôùng Voâ ngaõ maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, chaáp tröôùc Ngaõ sôû Kieán thì döïa vaøo haønh töôùng Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh. Nhöõng ngöôøi AÙi haønh cuõng coù hai loaïi, ngöôøi ngaõ maïn taêng leân thì döïa vaøo haønh töôùng Voâ thöôøng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, ngöôøi giaõi ñaõi taêng leân thì döïa vaøo haønh töôùng Khoå maø tieán

vaøo Chaùnh taùnh ly sinh. Laïi nöõa, neáu ngöôøi lôïi caên thì phaàn nhieàu döïa vaøo Khoâng maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, neáu ngöôøi ñoän caên thì phaàn nhieàu döïa vaøo Voâ nguyeän maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh. Nhö lôïi caên-ñoän caên, cho ñeán khai môû veà trí-noùi veà trí, neân bieát cuõng nhö vaäy. Neáu döïa vaøo Voâ nguyeän maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì luùc aáy hoaëc laø döïa vaøo Voâ nguyeän-Voâ töôùng lìa heát nhieãm cuûa ba coõi, chuùng ñoàng phaàn troáng roãng khoâng hieän roõ tröôùc maét. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy, nghóa laø hai phaàn vò naøy coù ñòa nhö nhau, noùi roäng ra nhö tröôùc. Tín thaéng giaûi cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa ñeàu laø vò lai coù ba, quaù khöù ñaõ dieät khoâng maát, hieän taïi neáu hieän roõ ôû tröôùc maét. ÔÛ ñaây ñeàu döïa theo tröôùc, neân bieát veà töôùng aáy. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, luùc Tam-ma-ñòa Khoâng- Voâ nguyeän-Voâ töôùng hieän roõ ôû tröôùc maét, coù maáy trí hieän roõ ôû tröôùc maét? Ñaùp: Tuøy tín haønh, luùc Tam-ma-ñòa Khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc laø coù hai-hoaëc laø khoâng coù. Noùi roäng ra cho ñeán Caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy, nghóa laø trong Kieán ñaïo luùc Nhaãn thì khoâng coù trí, luùc trí thì coù hai trí; trong Tu ñaïo luùc Khoå-Taäp-Dieät trí thì coù hai trí, luùc Ñaïo trí thì hoaëc laø coù hai-hoaëc laø coù ba trí; trong ñaïo Voâ hoïc thì Khoå-Taäp-Dieät trí, do Chaùnh kieán Voâ hoïc thaâu nhieáp thì moãi moät trí coù hai trí, khoâng phaûi laø do Chaùnh kieán Voâ hoïc thaâu nhieáp thì moãi moät trí coù ba trí, Ñaïo trí neáu khoâng phaûi laø do Chaùnh kieán Voâ hoïc thaâu nhieáp thì coù ba trí, neáu laø do Chaùnh kieán Voâ hoïc thaâu nhieáp thì Tha taâm trí cuõng coù ba trí, töùc laø Ñaïo trí naøy neáu khoâng phaûi laø Tha taâm trí thì chæ coù hai trí. Hoûi: Vì sao Taän trí-Voâ sinh trí khoâng töông öng vôùi Tam-ma-ñòa khoâng? Ñaùp: Bôûi vì haønh töôùng khaùc nhau, nghóa laø haønh töôùng khoâng phaûi laø Taän trí-Voâ sinh trí, hoaëc laø haønh töôùng cuûa Taän trí-Voâ sinh trí khoâng phaûi laø Khoâng. Laïi nöõa, Tam-ma-ñòa Khoâng töông öng vôùi Kieán, Taän trí-Voâ sinh trí khoâng phaûi laø taùnh thuoäc Kieán. Laïi nöõa, töï taùnh cuûa Tam-ma-ñòa Khoâng laø thaéng nghóa, haønh töôùng ñaõ khôûi leân cuõng laø thaéng nghóa; töï taùnh cuûa Taän trí-Voâ sinh trí tuy laø thaéng nghóa, maø haønh töôùng ñaõ khôûi leân khoâng phaûi laø thaéng nghóa. Nghóa laø trí naøy veà sau daáy leân yù nghó naøy: Ñôøi soáng mình ñaõ heát...; coù haønh töôùng Ngaõ laø theá tuïc thaâu nhieáp chöù khoâng phaûi laø thaéng nghóa. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán Caâu giaûi thoaùt, ba Caên voâ laäu-baûy Giaùc

chi-taùm Ñaïo chi tuøy theo luùc thích hôïp hieän roõ ôû tröôùc maét, coù maáy trí hieän roõ ôû tröôùc maét? Ñaùp: Tuøy tín haønh, luùc Vò tri ñöông tri caên hieän roõ ôû tröôùc maét, hoaëc laø coù hai-hoaëc laø khoâng coù. Noùi roäng ra cho ñeán caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Nghóa laø trong Kieán ñaïo luùc taùm Nhaãn thì hoaøn toaøn khoâng coù trí, luùc baûy trí thì ñeàu coù hai trí; trong Tu ñaïo luùc Khoå-Taäp-Dieät trí thì ñeàu coù hai trí. Luùc Ñaïo trí thì hoaëc laø coù hai trí-hoaëc laø coù ba trí; trong ñaïo Voâ hoïc thì Khoå-Taäp-Dieät-Ñaïo trí ñeàu hoaëc laø coù hai trí-hoaëc laø coù ba trí, döïa vaøo tröôùc neân bieát. Hoûi: Trong naøy nhieàu laàn noùi ñeán Tueä giaûi thoaùt daáy khôûi Tha taâm trí, trí naøy daáy khôûi caàn phaûi döïa vaøo Tónh löï caên baûn, neáu Tueä giaûi tho- aùt cuõng coù theå hieän khôûi Tónh löï caên baûn, thì leõ naøo khoâng traùi ngöôïc vôùi kinh Toâ Thi Ma hay sao? Trong kinh aáy noùi: “Tueä giaûi thoaùt thì khoâng theå naøo hieän khôûi Tónh löï caên baûn.” Ñaùp: Tueä giaûi thoaùt coù hai loaïi: 1. Phaàn ít. 2. Toaøn phaàn. Tueä giaûi thoaùt phaàn ít ñoái vôùi boán Tónh löï coù theå daáy khôûi moät-hai-ba, Tueä giaûi thoaùt toaøn phaàn ñoái vôùi boán Tónh löï ñeàu khoâng coù theå daáy khôûi. Trong luaän naøy noùi ñeán Tueä giaûi thoaùt phaàn ít, cho neân coù theå khôûi leân Tha taâm trí; trong kinh Toâ Thi Ma noùi veà Tueä giaûi thoaùt toaøn phaàn, Tueä toaøn phaàn aáy ñoái vôùi boán Tónh löï ñeàu khoâng coù theå daáy khôûi. Hai caùch noùi nhö vaäy ñeàu laø deã daøng thoâng suoát, bôûi vì Tueä giaûi thoaùt phaàn ít naøy, thaäm chí coù theå khôûi leân Ñaúng chí cuûa Höõu Ñaûnh nhöng khoâng ñaït ñöôïc Dieät ñònh, neáu ñaït ñöôïc Dieät ñònh thì goïi laø Caâu giaûi thoaùt. Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, thì phaùp aáy töông öng vôùi Loaïi trí chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà Chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Taâm-taâm sôû phaùp, töøng loaïi moät maø sinh khôûi chöù khoâng coù nghóa töông öng. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy ñeå hieån baøy taâm-taâm sôû nhaát ñònh phaûi cuøng luùc sinh khôûi vaø coù nghóa töông öng. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Taâm-taâm sôû phaùp tröôùc sau töông öng. Coù ngöôøi khaùc laïi chaáp: Töï taùnh töông öng vôùi töï taùnh. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy ñeå hieån baøy töông öng thì nhaát ñònh phaûi cuøng luùc sinh khôûi, coù töï Theå rieâng bieät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Trong naøy, caùc phaùp bôûi vì ba duyeân cho neân lieân quan ñan xen laãn nhau, so saùnh ñeå hieån baøy töông öng, nghóa laø hoaëc coù phaùp bôûi vì thaâu nhieáp nhau,

cho neân lieân quan ñan xen laãn nhau, nhö trí cuøng vôùi trí; hoaëc laïi coù phaùp bôûi vì töông öng, cho neân ñan xen laãn nhau, nhö trí cuøng vôùi Tam- ma-ñòa; hoaëc laïi coù phaùp bôûi vì thaâu nhieáp nhau-töông öng vôùi nhau, cho neân lieân quan ñan xen laãn nhau, nhö trí cuøng vôùi Caên-Giaùc chi-Ñaïo chi. Ñaây goïi laø Tyø-baø-sa toùm löôïc taïi nôi naøy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, thì phaùp aáy töông öng vôùi Loaïi trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû

söû töông öng vôùi Loaïi trí, thì phaùp aáy töông öng vôùi Phaùp trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, bôûi vì sôû duyeân khaùc nhau. Ñoái vôùi Theá tuïc trí cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, bôûi vì tu höõu laäu-voâ laäu ñeàu khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, thì phaùp aáy töông öng vôùi Tha taâm trí hay sao? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí maø khoâng phaûi laø Tha taâm trí, ñoù laø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Phaùp trí; phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Khoå-Taäp-Dieät phaùp trí, vaø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Ñaïo trí. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí maø khoâng phaûi laø Phaùp trí, ñoù laø Phaùp trí voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Loaïi trí-Theá tuïc trí ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí cuõng laø Tha taâm trí, ñoù laø Phaùp trí ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp naøy töông öng vôùi chín phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieân, Taàm- Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí cuõng khoâng phaûi laø Tha taâm trí, ñoù laø Phaùp trí-Tha taâm trí, vaø Phaùp trí-Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi- taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Phaùp trí-Tha taâm trí, laø bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Phaùp trí-Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, laø khoâng thaâu nhieáp tröø ra töï taùnh cuûa noù, khoâng töông öng laø tröø ra töông öng vôùi noù, choïn laáy caùc taâm-taâm

sôû phaùp khaùc. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Khoå-Taäp-Dieät loaïi trí-Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp tuï töông öng vôùi Ñaïo loaïi trí vaø tuï töông öng vôùi Nhaãn voâ laäu; Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñeàu khoâng phaûi laø phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, cuõng khoâng phaûi laø Tha taâm trí bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Khoå-Taäp-Dieät-Ñaïo trí vaø Chaùnh kieán cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi Tha taâm trí laøm thaønh boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Khoå-Taäp-Dieät-Ñaïo trí vaø Chaùnh kieán trong taùm Ñaïo chi cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam- ma-ñòa khoâng hay sao? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät. Trong naøy, Phaùp trí töông öng vôùi ba Tam-ma-ñòa, Tam-ma-ñòa khoâng töông öng vôùi hai Trí-hai Nhaãn. Hai Trí laø Khoå phaùp trí vaø Khoå loaïi trí, hai Nhaãn laø Khoå phaùp trí nhaãn vaø Khoå loaïi trí nhaãn. Vì theá cho neân trong naøy laøm thaønh boán caâu phaân bieät lôùn: 1. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí maø khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Phaùp trí töông öng vôùi Khoâng, vaø Khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Phaùp trí. Trong naøy, Phaùp trí töông öng vôùi Khoâng, ñoù laø Phaùp trí caâu sinh vaø Tam-ma-ñòa khoâng, phaùp naøy töông öng vôùi Phaùp trí chöù khoâng phaûi laø

Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa phaùp trí, ñoù laø Voâ nguyeän-Voâ töôùng caâu sinh vaø phaùp töông öng vôùi Phaùp trí. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng maø khoâng phaûi laø Phaùp trí, ñoù laø Khoâng töông öng vôùi Phaùp trí, vaø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng. Trong naøy, Khoâng töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø Khoâng caâu sinh vaø Phaùp trí, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng, ñoù laø Khoå loaïi trí vaø Khoå nhaãn caâu sinh vaø phaùp töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí cuõng laø Khoâng, ñoù laø hai phaùp töông öng. Trong naøy, hai phaùp töông öng, ñoù laø Phaùp trí-Khoâng trong tuï caâu sinh, tröø ra hai töï taùnh, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø hai phaùp töông öng vôùi taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí cuõng khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi Khoâng, Khoâng khoâng töông öng vôùi Phaùp trí, vaø Phaùp trí-Khoâng khoâng thaâu nhieáp-khoâng

töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Phaùp trí khoâng töông öng vôùi Khoâng, ñoù laø Khoå loaïi trí vaø Khoå nhaãn caâu sinh vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; Khoâng khoâng töông öng vôùi Phaùp trí, ñoù laø Voâ nguyeän-Voâ töôùng caâu sinh vaø Phaùp trí, phaùp naøy khoâng phaûi töông öng vôùi Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Phaùp trí-Khoâng khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, khoâng thaâu nhieáp laø tröø ra hai töï taùnh, khoâng töông öng laø tröø ra hai töông öng, choïn laáy caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi tuï töôùng cuûa Voâ nguyeän-Voâ töôùng, vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñeàu khoâng phaûi laø phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, cuõng khoâng phaûi laø khoâng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Voâ nguyeän-Voâ töôùng-Hyû-giaùc chi-Chaùnh tö duy cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi Khoâng laøm thaønh boán caâu phaân bieät lôùn, ñoái vôùi Voâ nguyeän-Voâ töôùng-Hyû giaùc chi-Chaùnh tö duy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí maø khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Phaùp trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Dó tri caên-Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, phaùp naøy töông öng vôùi Phaùp trí chöù khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Vò tri ñöông

tri caên maø khoâng phaûi laø Phaùp trí, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Phaùp trí, vaø Phaùp trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp Phaùp trí, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên vaø Phaùp trí trong tuï caâu sinh, phaùp naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôùi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Phaùp trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø caùc Loaïi trí vaø Nhaãn voâ laäu trong tuï caâu sinh, phaùp töông öng cuûa Vò tri ñöông tri caên, phaùp

naøy töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí cuõng laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Phaùp trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm caên khaùc vaø phaùp töông öng vôùi noù, coøn laïi khoâng phaûi laø caên vaø taâm sôû phaùp. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí cuõng khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, ñoù laø Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Phaùp trí, vaø Phaùp trí-Vò tri ñöông tri caên khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Vò tri ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Phaùp trí, ñoù laø Dó tri caên-Cuï tri caên vaø Phaùp trí trong tuï caâu sinh, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc; vaø Phaùp trí-Vò tri ñöông tri caên khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, ñoù laø Phaùp trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi Dó tri caên-Cuï tri caên trong tuï caâu sinh, taâm-taâm sôû phaùp vaø taát caû taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, ñeàu khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, cuõng khoâng phaûi laø Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñoù laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Dó tri caên-Cuï tri caên cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi Vò tri ñöông tri caên coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Dó tri caên-Cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Nieäm giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí chöù khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Phaùp trí töông öng vôùi Nieäm giaùc chi, phaùp naøy töông öng vôùi Phaùp trí chöù khoâng phaûi laø Nieäm, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Nieäm giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, ñoù laø Phaùp trí vaø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi Phaùp töông öng cuûa Nieäm giaùc chi. Trong naøy, Phaùp trí laø Phaùp trí caâu sinh cuûa Nieäm giaùc chi, phaùp naøy töông öng vôùi Nieäm giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Nieäm giaùc chi, ñoù laø phaùp töông öng vôùi Nieäm giaùc chi trong tuï caâu sinh cuûa Nhaãn voâ

laäu vaø Loaïi trí, phaùp naøy töông

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 109 160

öng vôùi Nieäm giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Phaùp trí cuõng laø Nieäm, ñoù laø hai phaùp töông öng, töùc laø Phaùp trí trong tuï caâu sinh, tröø ra Phaùp trí vaø Nieäm, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp cuøng vôùi hai töông öng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø hai töông öng vôùi taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí cuõng khoâng phaûi laø Nieäm, ñoù laø Phaùp trí khoâng töông öng vôùi Nieäm giaùc chi, vaø taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Phaùp trí khoâng töông öng vôùi Nieäm giaùc chi, ñoù laø Nieäm giaùc chi trong tuï caâu sinh cuûa Nhaãn voâ laäu vaø Loaïi trí, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Phaùp trí, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Nieäm, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø phaùp naøy khoâng phaûi laø taâm-taâm sôû phaùp voâ laäu, maø chæ laø taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu; saùc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc- voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñeàu khoâng töông öng bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Tinh tieán-Khinh an-Ñònh-Xaû giaùc chi vaø Chaùnh tinh tieán- Chaùnh nieäm-Chaùnh Ñònh cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Phaùp trí ñôùi vôùi Nieäm giaùc chi coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Tinh tieán giaùc chi Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi chaêng? Ñaùp: Caùc phaùp töông öng vôùi Phaùp trí cuõng laø Traïch phaùp giaùc chi, bôûi vì Phaùp trí ñeàu laø do traïch phaùp giaùc chi thaâu nhieáp. Coù phaùp töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi maø khoâng phaûi laø Phaùp trí, ñoù laø Phaùp trí voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi trong tuï caâu sinh cuûa Nhaãn voâ laäu vaø Loaïi trí, phaùp naøy töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi chöù khoâng phaûi laø Phaùp trí, bôûi vì laø tuï khaùc. Nhö Phaùp trí ñoái vôùi caùc phaùp sau, Loaïi trí ñoái vôùi caùc phaùp sau cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi Loaïi trí cho ñeán Chaùnh ñònh, Loaïi trí ñoái vôùi Tha taâm trí cho ñeán Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí, phaùp aáy töông öng vôùi Theá tuïc trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Theá tuïc trí

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 109 161

voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí voâ laäu. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Theá tuïc trí chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, ñoù laø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Theá tuïc trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp caùc phaùp thieän-nhieãm oâ-voâ phuù voâ kyù töông öng vôùi Theá tuïc trí. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí cuõng laø Theá tuïc trí,

ñoù laø Tha taâm trí ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Theá tuïc trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp naøy töông öng vôùi chín phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Tha taâm trí, cuõng khoâng phaûi laø Theá tuïc trí, ñoù laø Tha taâm trí-Theá tuïc trí vaø Tha taâm trí-Theá tuïc trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng, caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Tha taâm trí-Theá tuïc trí, laø bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Tha taâm trí-Theá tuïc trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng, caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, ñoù laø Nhaãn voâ laäu-Khoå-Taäp-Dieät trí vaø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp thuoäc tuï caâu sinh cuûa Ñaïo trí, ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû caùc saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Ñaïo trí-Traïch phaùp giaùc chi-Chaùnh kieán cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tha taâm trí ñoái vôùi Theá tuïc trí coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Ñaïo trí-Traïch phaùp giaùc chi-Chaùnh kieán cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí, phaùp aáy töông öng vôùi Khoå trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Khoå trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tha taâm trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Taäp-Dieät trí, Tam-ma-ñòa Khoâng-Voâ töôùng, Vò tri ñöông tri caên cuõng nhö vaäy, nghóa laø bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, hoaëc laø bôûi vì haønh töôùng khaùc nhau, hoaëc laø bôûi vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí maø khoâng phaûi laø Voâ nguyeän,

ñoù laø Tha taâm trí töông öng vôùi Voâ nguyeän, vaø Voâ nguyeän khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Tha taâm trí. Trong naøy, Tha taâm trí töông öng vôùi Voâ nguyeän, nghóa laø Voâ nguyeän caâu sinh cuûa Tha taâm trí, phaùp naøy töông öng vôùi Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, bôûi vì tha khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Voâ nguyeän khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Tha taâm trí, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí höõu laäu, phaùp naøy töông öng vôùi Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Voâ nguyeän maø khoâng phaûi laø Tha taâm trí, ñoù laø Voâ nguyeän töông öng vôùi Tha taâm trí, vaø Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän. Trong naøy, Voâ nguyeän töông öng vôùi Tha taâm trí, nghóa laø Tha taâm trí caâu sinh cuûa Voâ nguyeän, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi phaùp khoâng töông öng cuûa Voâ nguyeän, nghóa laø Voâ nguyeän thuoäc Khoå-Taäp, vaø Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Voâ nguyeän thuoäc Ñaïo, phaùp naøy töông öng vôùi Voâ nguyeän chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí cuõng laø Voâ nguyeän, ñoù laø hai phaùp töông öng, töùc

laø trong tuï caâu sinh cuûa Tha taâm trí voâ laäu, tröø ra Tha taâm trí vaø Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm- Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Tha taâm trí, cuõng khoâng phaûi laø Voâ nguyeän, ñoù laø Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän, Voâ nguyeän khoâng töông öng vôùi Tha taâm trí, vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän, nghóa laø Voâ nguyeän thuoäc Khoå-Taäp vaø Tha taâm trí khoâng töông öng vôùi Voâ nguyeän thuoäc Ñaïo, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Tha taâm trí, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Voâ nguyeän, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; Voâ nguyeän khoâng töông öng vôùi Tha taâm trí, nghóa laø Tha taâm trí höõu laäu, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Voâ nguyeän, bôûi vì laø tuï khaùc, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Tha taâm trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Khoâng-Voâ töôùng vaø Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi taâm taâm sôû phaùp höõu laäu, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng

haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nhöõng phaùp naøy khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Nieäm-Tinh tieán-Hyû-Khinh an-Ñònh-Xaû giaùc chi vaø Chaùnh tö duy-Chaùnh tinh tieán-Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Tha taâm trí ñoái vôùi Voâ nguyeän laøm thaønh boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi saùc Giaùc chi-boán Ñaïo chi cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí, phaùp aáy töông öng vôùi Dó tri caên chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Dó tri caên, ñoù laø Dó tri caên voán khoâng thaâu nhieáp töông öng vôùi Tha taâm trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí, vaø taâm-taâm sôû phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí höõu laäu, phaùp naøy töông öng vôùi Tha taâm trí chöù khoâng phaûi laø Dó tri caên, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Dó tri caên chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, ñoù laø Dó tri caên ñaõ thaâu nhieáp Tha taâm trí, vaø Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Dó tri caên. Trong naøy, Dó tri caên ñaõ thaâu nhieáp Tha taâm trí, nghóa laø Tha taâm trí voâ laäu trong Tu ñaïo, phaùp naøy töông öng vôùi Dó tri caên chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Dó tri caên, nghóa laø tuï caâu sinh cuûa Khoå-Taäp-Dieät trí trong Tu ñaïo,vaø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp taâm-taâm sôû phaùp trong tuï caâu sinh cuûa Ñaïo trí, phaùp naøy töông öng vôùi Dó tri caên chöù khoâng phaûi laø Tha taâm trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí cuõng laø Dó tri caên, ñoù laø Dó tri caên ñaõ thaâu

nhieáp phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø phaùp töông öng vôùi Tha taâm trí voâ laäu trong Tu ñaïo, töùc laø phaùp naøy töông öng vôùi taùm caên voâ laäu, vaø noù töông öng vôùi taâm sôû phaùp khoâng phaûi laø caên khaùc. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Tha taâm trí, cuõng khoâng phaûi laø Dó tri caên, ñoù laø Dó tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Tha taâm trí, vaø Tha taâm trí-Dó tri caên khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng, caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh. Trong naøy, Dó tri caên voán khoâng thaâu nhieáp Tha taâm trí, nghóa laø Cuï tri caên ñaõ thaâu nhieáp Tha taâm trí, vaø Tha taâm trí höõu laäu, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi

Tha taâm trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Dó tri caên bôûi vì laø tuï khaùc; vaø Tha taâm trí-Dó tri caên khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng, caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø taâm-taâm sôû phaùp thuoäc tuï caâu sinh cuûa Vò tri ñöông tri caên, Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi taâm-taâm sôû phaùp thuoäc tuï caâu sinh cuûa Cuï tri caên, Tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp-khoâng töông öng vôùi taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, ñeàu khoâng töông öng bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Cuï tri caên cuõng nhö vaây, nghóa laø nhö Tha taâm trí ñoái vôùi Dó tri caên coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Theá tuïc trí, phaùp aáy töông öng vôùi Khoå trí cho ñeán Chaùnh ñònh chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Gæa söû phaùp töông öng vôùi Khoå trí cho ñeán Chaùnh ñònh, phaùp aáy töông öng vôùi Theá tuïc trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, bôûi vì Khoå trí cho ñeán Chaùnh ñònh ñeàu laø voâ laäu. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Khoå trí, phaùp aáy töông öng vôùi Taäp trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Hoûi: Giaû söû phaùp töông öng vôùi Taäp trí, phaùp aáy töông öng vôùi Khoå trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy. Ñoái vôùi Dieät-Ñaïo trí vaø Tam-ma-ñòa Voâ töôùng cuõng nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø moät taâm, vì haønh töôùng khaùc nhau, hoaëc vì sôû duyeân khaùc nhau. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi Khoå trí, phaùp aáy töông öng vôùi Tam- ma-ñòa khoâng chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù phaùp töông öng vôùi Khoå trí chöù khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Khoå trí töông öng vôùi Khoâng, vaø Khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoå trí. Trong naøy, Khoå trí töông öng vôùi Khoâng, nghóa laø Khoå trí töông öng vôùi Tam-ma-ñòa khoâng, phaùp naøy töông öng vôùi Khoå trí chöù khoâng phaûi laø khoâng, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø khoâng khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoå trí, nghóa

laø phaùp töông öng vôùi Khoå trí caâu sinh cuûa Voâ nguyeän, phaùp naøy töông öng vôùi Khoå trí chöù khoâng phaûi laø Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc. 2. Coù phaùp töông

öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng chöù khoâng phaûi laø Khoå trí, ñoù laø khoâng töông öng vôùi Khoå trí, Khoå trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng. Trong naøy, Khoâng töông öng vôùi Khoå trí, nghóa laø Khoå trí caâu sinh cuûa Tam-ma-ñòa khoâng, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Khoå trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh; vaø Khoå trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Khoâng caâu sinh cuûa Khoå nhaãn, phaùp naøy töông öng vôùi Khoâng chöù khoâng phaûi laø Khoå trí, bôûi vì laø tuï khaùc. 3. Coù phaùp töông öng vôùi Khoå trí cuõng laø Khoâng, ñoù laø hai phaùp töông öng. Phaùp naøy laø gì? Ñoù laø Khoå trí töông öng vôùi Khoâng, trong tuï caâu sinh tröø ra Khoå trí vaø Khoâng, coøn laïi caùc taâm-taâm sôû phaùp, töùc laø taùm phaùp Ñaïi ñòa, möôøi phaùp Ñaïi thieän ñòa, Taàm-Töù vaø taâm. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoå trí, cuõng khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø Khoå trí khoâng töông öng vôùi Khoâng, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, Khoå trí khoâng töông öng vôùi Khoâng, nghóa laø Khoâng caâu sinh cuûa Khoå nhaãn, phaùp naøy khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoå trí, bôûi vì töï taùnh khoâng töông öng vôùi töï taùnh, cuõng khoâng phaûi laø töông öng vôùi Khoâng, bôûi vì laø tuï khaùc; vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp khaùc, nghóa laø Khoå trí khoâng töông öng vôùi taâm-taâm sôû phaùp thuoäc tuï caâu sinh cuûa Voâ nguyeän, taâm-taâm sôû phaùp thuoäc tuï caâu sinh cuûa Voâ töôùng, taát caû taâm- taâm sôû phaùp höõu laäu, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng bôûi vì laø tuï khaùc; saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nghóa laø taát caû saéc-voâ vi-taâm baát töông öng haønh, nhöõng phaùp naøy ñeàu khoâng töông öng, bôûi vì khoâng coù sôû duyeân. Ñoái vôùi Voâ nguyeän cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Khoå trí ñoái vôùi Khoâng coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Voâ nguyeän cuõng nhö vaäy, nghóa laø nhö Khoå trí ñoái vôùi Khoâng coù boán caâu phaân bieät, ñoái vôùi Voâ nguyeän cuõng nhö vaäy. Ñoái vôùi ba caên voâ laäu-baûy Giaùc chi-taùm Ñaïo chi nhö Phaùp trí ñaõ noùi, nghóa laø nhö Phaùp trí ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., Khoå trí naøy ñoái vôùi ba Caên voâ laäu..., noùi roäng ra cuõng nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.